

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Aylin NAZLIAKA
Ankara Milletvekili

“Özel hayatın gizliliği”, Anayasa’nın 20. Maddesi ile düzenlenmiştir. Bu bağlamda tüm vatandaşların özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahip olduğu ve özel hayat ile aile hayatının gizliliğine dokunulamayacağı belirtilmiştir. Anayasa’nın 22. maddesinde yer alan “haberleşme hürriyeti” çerçevesinde de haberleşme gizliliğinin esas olduğu öngörülmüştür.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 8. maddesinin 1. fıkrasında da “Herkes özel hayatına, aile hayatına, konutuna ve haberleşmesine saygı gösterilmesi hakkına sahiptir” denilmektedir. Özel hayatın gizliliği ve haberleşme hürriyeti koruma altına alındıktan sonra maddenin 2. fıkrasında “Bu hakkın kullanılmasına bir kamu otoritesinin müdahalesi, ancak ulusal güvenlik, kamu emniyeti, ülkenin ekonomik refahı, dirlik ve düzenin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması için, demokratik bir toplumda zorunlu olan ölçüde ve yasayla öngörülmüş olmak koşuluyla söz konusu olabilir” denilerek; bu haklara ancak fıkra da belirtilen koşullarla müdahalede bulunulabileceği ifade edilmiştir.

Ülkemizde telefon dinlemelerinin kimin tarafından, hangi tarihte, hangi yolla ve ne amaçla yapıldığı konusunda kamuoyundaki endişe her geçen gün artmaktadır. Yargı kararıyla ve gizli olarak yapılan telefon dinlemelerinin özel hayatı ve konuyla ilgili hukuki düzenlemeleri yok sayarak medya ile paylaşılması sıkça karşılaşılan bir durum haline gelmiştir.

Telefon dinlemelerinin süresi, alınan dinleme kararı sonucu dinleme kararı verilmeyen üçüncü kişilerin dolaylı olarak dinlenmesine olanak sağlaması yeni tartışmalara yol açmaktadır. Binlerce kişinin temel hak ve özgürlüklerinin süresiz olarak ihlalini delil bulma zorunluluğuyla açıklamak ve bunun demokratik toplum gereklerine uygunluğunu veya ölçülü oluşunu ileri sürmek hukuk devleti açısından mümkün değildir.

Telefon dinlemeleri nedeniyle vatandaşın devlete olan güveninin zedelenmesine ve dinlenme paranoyası içinde kuşkucu bir toplumun oluşmasına neden olmaktadır. Vatandaşlarımız sürekli “benim ya da aradığım kişinin telefonu dinleniyor olabilir” düşüncesi ile dinlenme fobisi ve saplantısı içine sokulmaktadır. Toplumun hemen hemen her kesiminde yoğun tepkiye neden olan telefon dinlemeleri konusundaki yasal belirsizlikler ve hukuk dışı uygulamalar haberleşme özgürlüğü ve özel hayatın gizliliği konusunda tartışmalara neden olurken gelinen nokta polis devleti dönemlerini hatırlatan bir noktaya ulaşmıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Hangi kurumlar tarafından telefon dinlemesi yapılmaktadır? Bu birimler tarafından 2007–2012 tarihlerinde, yıllar itibariyle toplam kaç kişi dinlenmiştir?

- 2- Bu dinlemelerden kaç terör ve organize suçlarla ilgili olarak yapılmıştır?
- 3- Dinlenen kaç kişi hakkında işlem yapılmıştır?
- 4- Kamu kurumlarının dinlendiği konusundaki haberler medyada yer almaktadır. 2007-2012 yılları arasında hangi kamu kurumları, hangi birimce ve ne amaçla dinlenmiştir?
- 5- 2007-2012 yılları arasında yıllara göre dinlenen kamu görevlisi sayısı nedir? Kurumlara göre dağılımı nedir?
- 6- Mahkeme kararıyla ve kamu görevlileri eliyle yapılan bu dinlemelerin içeriği bazı gazete, televizyon ve haber portallarının eline nasıl geçmektedir?
- 7- Bu dinlemeleri medyaya sızdıran kaç kamu görevlisi hakkında idari ve adli soruşturma açılmıştır?
- 8- Başbakanlığa bağlı özel bir dinleme birimi kurulduğu, cemaat ilişkileri çerçevesinde yürütülen bu birimin bazı odaklara özel servis yaptığı iddiaları medyada yer almaktadır. Bu iddialar konusunda yapılan bir araştırma var mıdır? Sonucu nedir?
- 9- Ceza Muhakemesi Kanunu'na (CMK) göre Cumhuriyet Savcılığı tarafından yapılan dinlemeler sonunda suç delili bulunmadığı hallerde, yapılan dinlemeyle ilgili olarak, ilgili kişiye "telefonunuz dinlenmiştir, suç unsuru bulunamamıştır" yönünde bilgi verilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda bilgilendirilen kişi sayısı nedir?
- 10- Yapılan dinlemelerle ilgili olarak CMK'nın 137. maddesine göre kayıtların savcı denetiminde tutanakla imha edilmesi şartı vardır. Bu kapsamda imha edilen dinleme sayısı nedir?
- 11- Dinleme kararı sonucu dinleme kararı verilmeyen üçüncü kişiler dolaylı olarak dinlenmektedir. Bu kişiler bilgilendirilmekte midir?
- 12- Dinleme nedeniyle açılan tazminat davası var mıdır? Sayısı ve sonuçları nedir?
- 13- Ülke ve kamu güvenliği de dikkate alınarak dinlemelere karşı önlem alınan kamu kurumları hangileridir?
- 14- Anayasa ile güvence altına alınan haberleşme özgürlüğünü korumaya ve telefon dinlemesi konusunda toplumda oluşan tedirginliği gidermeye yönelik olarak yeni bir hukuki düzenleme yapılacak mıdır? Açıklar mısınız?